

Ympäristöteologian dosentti Panu Pihkala,
Helsingin yliopisto

Toivo ja ahdistus ympäristökriisin aikakaudella

Papiston päivät 2022

Aluksi: virrestä 602: 1,2,4

- 1. Hämmennys valtaa usein tajuntamme, niin nopeaa on muutos maailmamme, kun luonnon aarteet, voimavarat sen valtaansa ottanut on ihminen.
- 2. Hän ihmetellen tutkii avaruutta, hän kysyy elämämme salaisuutta. Vaan itselleen hän etsii kunniaa, ei muista kaiken luoja, Jumalaa.

- 4. Hedelmät itsekkyyden karvaat jaamme,
kun tuho uhkaa koko maailmaamme.
Ja vaatimusten kierre suunnaton
maan, veden, ilman saastuttanut on.

Johdanto: luontopaikka

- Kun ajattelet luontopaikkaa, joka on sinulle tärkeä ja tuo voimia, mikä nousee mieleen?
- Pidä paikka mukana

Hän vie minut vihreille niityille, hän johtaa
minut vetten ääreen, siellä saan levätä.

Lähtökohtia

- Tarkoitukseni ei ole syyttää
- Tarkoitukseni ei ole pelotella
- Tarkoitukseni on tarjota turvallinen tila kohtikäymiseen:
maailman todellisuus ja
papin/kristityn rooli

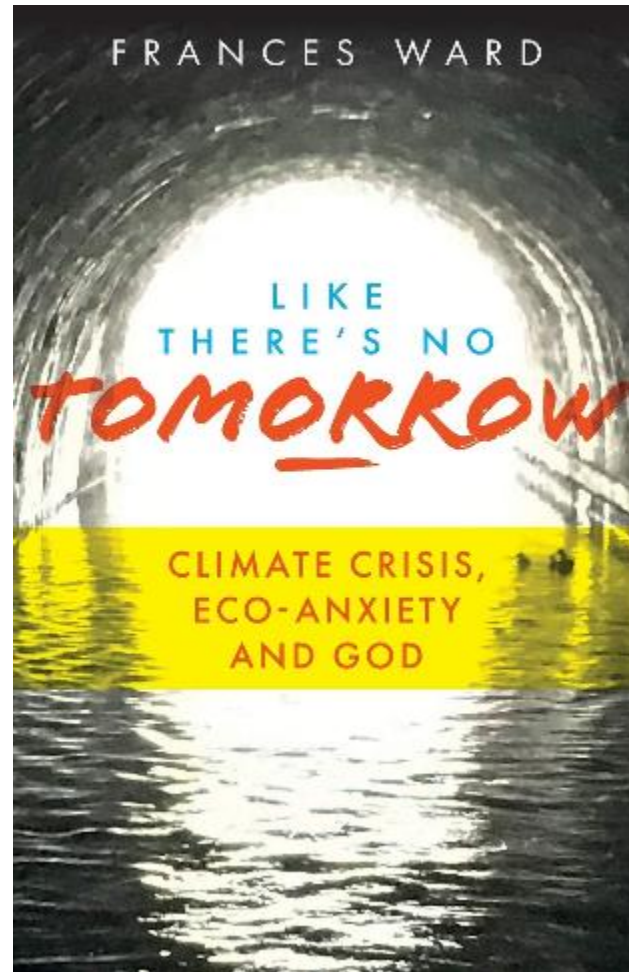
Pääkysymyksiä

- Miten papit/kristityt voisivat etsiä Jumalan tahdon toteuttamista ympäristökriisin keskellä?
- Miten papit/kristityt voisivat itse kestää ympäristökriisin paremmin?
 - Psyykkisen kestävyys ja joustavuuden taidot osana ammatillisia taitoja
 - "Eksistentiaalinen resilienssi"

...vai miten?

- Onko tämä nyt sitten papeille mikään suurempi kriisi?
- Eivätkö muut vaikeudet ja kriisit ole enemmän mielessä?
- Riippuu papista, mutta paljon tapahtuu myös pinnan alla

Esimerkki: Frances Ward (2020)

Pastoraalikursseilla havaittua

- Ympäristökriisi näkyy hivenen eri tavoin eri puolilla Suomea, mutta se näkyy kaikkialla
- Nuorten huoli
 - Sielunhoidollinen kysymys (myös eri ikäisillä)
- Sosiaaliset ristiriidat
- Kirkon ympäristöpyrkimykset
- Pappien pohdinnat omasta ympäristöjalanjäljestä
- Eksistentiaalis-hengelliset kysymykset

Ward 2020, s. 141

- “It’s in those bleak, liminal times before dawn that the eco-anxiety hits hardest. I lie in bed praying, desiring with all my heart that there be a future; that I might have again that taken-for-granted confidence that I’ll live to see grandchildren, great-grandchildren. Now young people are deciding not to have children at all.”

Kriisin syvyys

- Perustavan tason oletukset ja uskomukset tulevat haastetuksi
- Olemmeko turvassa? Perusturvallisuuden järkkyminen (vrt. *ontological security*)
- Onko nykymuotoisilla sivilisaatioilla tulevaisuutta?
- Onko minun teoillani merkitystä?
- Onko *minulla* merkitystä?

- Onko maailma oikeudenmukainen?
- Pelastaako Jumala tilanteen?
 - Hallitseeko Jumala maailman kohtaloita?
 - Teodikean kanssa kamppailu

"Shattered assumptions"

- Murtuneet tai järkkyneet perusoletukset
 - Ronnie Janoff-Bulman
 - Vaikuttanut paljon nykyiseen surun ja trauman tutkimukseen
- Ympäristökriisi potentiaalisesti traumaattisena kriisinä
 - Syvä järkyttävyys
 - Vaikeus käsitellä
 - Sekä yhtäläisyyksiä että eroja muihin traumoihin

Tutkimustietoa

- Religions-lehden teemanumero
- Ryan LaMothe
- Pamela McCarroll
- Sitran kansalaiskysely Ilmastonmuutos ja tunteet (2019)
- Nuorisobarometri 2021 (julkaistu 22)

Hickman, Marks, Pihkala et al. 2021

← → ↻ thelancet.com/journals/lanplh/article/PIIS2542-5196(21)00278-3/fulltext ☆ ⚙️ 📄 📑 📌

THE LANCET
Planetary Health

Submit Article Log in Register 🔍 ☰

ARTICLES | VOLUME 5, ISSUE 12, E863-E873, DECEMBER 01, 2021

PDF [698 KB] Figures Save Share Reprints Request

Climate anxiety in children and young people and their beliefs about government responses to climate change: a global survey

Caroline Hickman, MSc [✉] • Elizabeth Marks, ClinPsyD [†] • Panu Pihkala, PhD • Prof Susan Clayton, PhD • R Eric Lewandowski, PhD • Elouise E Mayall, BSc • et al. [Show all authors](#) • [Show footnotes](#)

Open Access • Published: December, 2021 • DOI: [https://doi.org/10.1016/S2542-5196\(21\)00278-3](https://doi.org/10.1016/S2542-5196(21)00278-3)

Check for updates

Country	Impact on functioning	Moderately worried	Extremely worried	A little worried	Very worried	Not worried
All countries	27	32	45	25	25	25
Australia	27	32	45	25	25	25
Brazil	25	32	45	25	25	25
Finland	29	32	45	25	25	25
France	28	34	50	25	25	25
India	18	25	35	35	25	25
Nigeria	25	35	40	35	25	25
Philippines	21	35	40	35	25	25

Summary

Introduction

Methods

Summary

Background

Climate change has important implications for the health and

ADVERTISEMENT

NEWS | 22 September 2021

Young people's climate anxiety revealed in landmark survey

Children worldwide worry about the future and feel let down by governments, a huge study on attitudes towards climate change has found.

[Tosin Thompson](#)[Download PDF](#)

Related Articles

[Climate science is supporting lawsuits that could help save the world](#)

Four in 10 young people fear having children due to climate crisis

Global survey finds most 16-25 year olds worry a lot about the future, and many feel failed by governments

Fiona Harvey
Environment
correspondent

Tue 14 Sep 2021 06.00
BST

The Guardian

10,000 Children and Young people, aged 16 – 25

Australia

Brazil

Finland

France

India

Nigeria

Philippines

Portugal

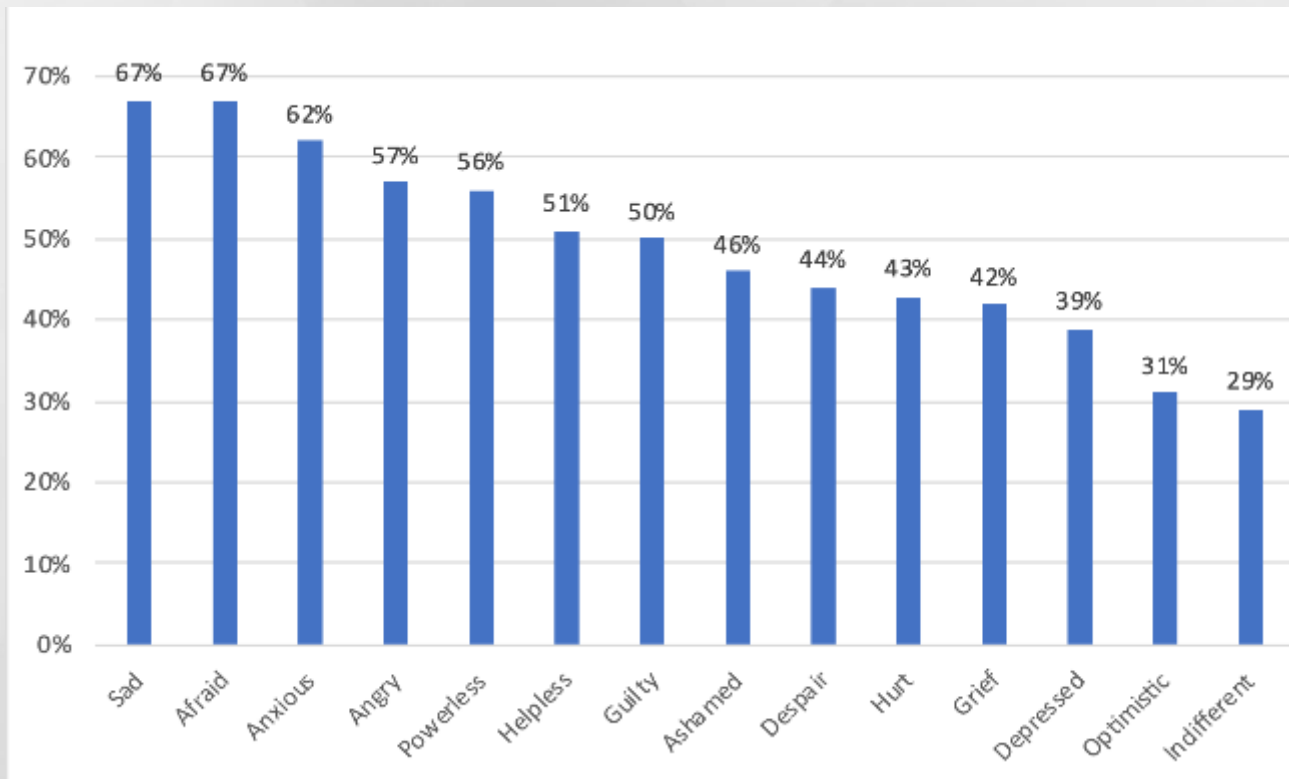
UK

USA

**Representative samples from
each country**

Climate change makes me feel... (% worldwide)

Three quarters (75% worldwide)
think that **the future is
frightening** (Finland 56%)

Four out of ten
(39% worldwide – 42% Finland)
are **hesitant to have children**
because of climate change

Over half
(56% worldwide - 43% Finland)
think that **humanity is doomed**

- Mitä meille kertoo maailman nykytilasta se, että 43% suomalaisista nuorista päätti valita "kyllä"-vaihtoehdon lauseeseen "ihmiskunta on tuhoon tuomittu"?

Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa...

Miten pappeina käsittelemme kehollista stressiä?

- Tai "kehomielessä" olevaa kuormitusta, järkytystä, surua...
- Millaista koulutusta papit saavat tähän?
- Jokainen ammatissa pidempään jatkava pappi löytää tähän keinoja, mutta yhteisöllisesti voisimme auttaa paljon
- Tunnetaitojen koulutus
 - Missä papit itse surevat?
 - Missä papit itse iloitsevat?
- Keholliset metodit

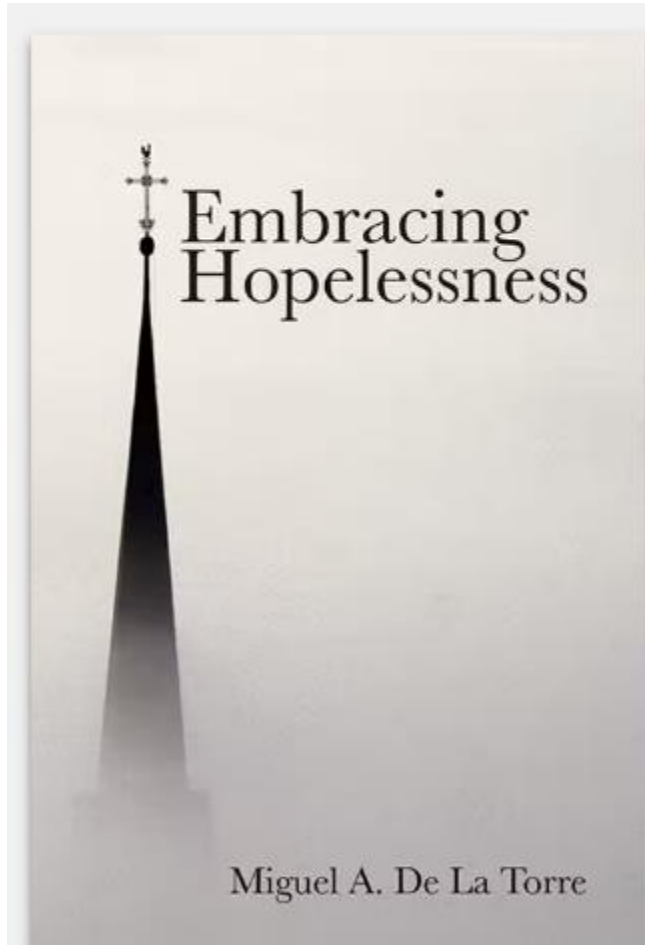
Perustavat uskomukset

- Jos ajatellaan 1900-luvun lopun ja 2000-luvun alun yleisiä perususkomuksia, mitkä niistä ovat kristillisesti kestäviä?
 - Ja mitkä ovat suurimmassa muutospaineessa?

Meitä viedään

- Kristittyjen taipumus: hyvinä aikoina ajaututaan optimismiin
 - Maailmanhistoriassa kuitenkin harvinaista, yleensä traagisuus läsnä
- Meitä haastetaan realistiseen todellisuuskäsitykseen
 - Vrt. lukuisat Vanhan testamentin kohdat
 - Jumalan "vasemman käden työ"?
Lutherin ristin teologian soveltaminen

De La Torre (2017)

Embracing Hopelessness

By: Miguel A. De La Torre

192 Pages

PAPERBACK

ISBN: 9781506433417

Published By: Fortress Press

Published: October 2017

- De La Torren provokatiivinen puheenvuoro: "toivottomuuden teologia"
 - Ihmisryhmät, joilla ei käytännössä ole toivoa paremmasta (yhteiskunnallisesti)
- -> Mutta miten "toivo" määritellään?
 - Myös De La Torre löytää merkityksellisyyttä
- PP: toivon nivominen merkityksellisyyteen
 - *Päin helvettiä? Ympäristöahdistus ja toivo* (2017)
 - "Toivo", sivustolla www.ymparistoahdistus.fi

A photograph of a forest path with trees showing autumn foliage. A semi-transparent text box is overlaid on the right side of the image.

Toivo ei ole varmuutta siitä,
että jokin asia onnistuu,
vaan vakuuttuneisuutta siitä,
että asioilla on merkitys
riippumatta siitä, miten käy."

– *Vaclav Havel*

Mieli maassa?

YMPÄRISTÖTUNTEET

KIRJAPAJA

PANU
PIHKALA

Perustoja

- Luottamus:
 - Jumala kanssamme
 - Elämän merkityksellisyys, vaikka tulevaisuus täynnä kysymyksiä
 - Jokaisen merkitys
 - Psalmit

Ansoja, vaaroja

- Inhimillinen halu pitää etäisyys kriisiin ja todellisuuteen; seurauksina
 - Asioiden siirtämistä tulevaisuuteen; paheneminen
 - Mahdotonta toteuttaa syvätason sielunhoitoa ympäristöahdistuneille
- Liian löysä toivopuhe
- Masentuminen
- Vetäytyminen maailmasta, lahkoutuminen
- Harvemmin: maaninen toiminta

"There's a crack in everything;
That's how the light gets in."
- Leonard Cohen, *Anthem*

Hän johtaa minua oikeaa tietä nimensä kunnian tähden...

... johdatat kädelläsi, suojelet paimensauvallasi...

Hän vie minut vihreille niityille, hän johtaa minut vetten ääreen, siellä saan levätä.

Lopuksi: virrestä 602: 5-7

- 5. Kuulemme luomakunnan huokauksen,
kun odottaa se päivää vapahduksen.
Silloin se pääsee turmeluksestaan,
ja Luojamme luo uuden taivaan, maan.
- 6. Kristuksen risti, rakkauden voitto,
on ihmiskunnan toivo, aamunkoitto.
On Luoja siinä yömmä valaissut,
on uutta luovan työnsä alkanut.

- 7. Armahda, Herra, kirkkoasi, meitä,
ettemme uuvu, toivoamme heitä.
Suo voimaa kaikki synti paljastaa
ja sovituksen sana kirkastaa.

Kiitos kuuntelusta

- Twitter: @panupihkala
- Podcast: Climate Change and Happiness
(Thomas Dohertyyn kanssa)
- Esityksen kuvat: Panu Pihkala